

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ				
НазваДІТЯЧА ОРТОПЕДІЯ				
Галузь знань	I Охорона здоров'я	Науковий відділ, локація	Відділ патології хребта та суглобів дитячого віку, ДУ «ПІХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України, 2 поверх	
Спеціальність	I2 Медицина			
Освітньо-наукова програма	Травматологія та ортопедія	Статус освітнього компонента	Науково-практична професійна підготовка; Належна клінічна праткика (Good Clinical Practice) і основи доказової медицини Вибірковий курс (БК 3.2)	
		Мова викладання		
Освітній рівень	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти ступеня доктор філософії	Форми навчання	очна (денна), заочна	
		Рік навчання	1,2,3	
		Семестри	2,3,4,5	
ВИКЛАДАЧІ				
	Хмизов Сергій Олександрович			
	Посада	завідувач відділу	Телефон	+38 (057) 725-14-65
	Науковий ступінь	доктор медичних наук	Корпоративна пошта викладача	institutesytenko@ukr.net
	Вчене звання	професор		
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ				
Анотація (чому це потрібно/цікаво вивчати)		поглиблення теоретичних та практичних знань в галузі лікування ортопедичних захворювань опорно-рухової системи у дітей.		
Мета		ознайомлення аспірантів із особливостями розвитку опорно-рухової ситеми у дітей, актуальними сучасними методами, необхідними для діагностики та лікування патології опорно-рухової системи у дітей		
Методи навчання		словесні - лекція, пояснення, бесіда; наочні - презентації, виконані із застосуванням програми PowerPoint; практичні - лабораторні роботи, виконання вправ, завдань; проблемно-пошукові методи - дискусія та колективне обговорення можливих підходів до вирішення задач чи експериментальних завдань.		
Обсяг кредитів ЄКТС/загальна кількість учб. годин (загальний обсяг та розподіл за формами початкових занять)		Число кредитів ECTS — 5 (150 годин) Лекцій — 24 години; Практичних занять — 77 годин Самостійна робота — 45 годин; Консультації — 4 годин		
Форма контролю		диференційований залік		
Компетентності та результати навчання				
Загальні компетентності (ЗК)		ЗК1 ; ЗК2 ; ЗК3; ЗК4; ЗК5; ЗК6; ЗК7		
Фахові компетентності (СК)		СК4 ; СК7 ; СК10 ; СК11		
Програмні результати навчання (ПРН)		ПРН1 ; ПРН3 ; ПРН 9 ; ПРН10 ; ПРН11 ; ПРН12 ; ПРН13 ; ПРН15; ПРН16; ПРН17		

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Змістовні модулі	Змістовий модуль 1. «Анатомо – функціональні особливості опорно-рухової системи у дітей в нормі та при ортопедичній патології» Змістовий модуль 2. «Клініка та діагностика ортопедичних захворювань опорно-рухової системи у дітей» Змістовий модуль 3. Методи консервативного та хірургічного лікування ортопедичних захворювань опорно-рухової системи у дітей.
Теми лекцій	Л 1. Анатомо-фізіологічні особливості опорно-рухової системи у дітей Л 2. Етіологія і патогенез ортопедичних захворювань опорно-рухової системи у дітей Л 3. Сучасна класифікація ортопедичних захворювань опорно-рухової системи у дітей Л 4. Сучасні методи діагностики та клінічна синдромологія ортопедичних захворювань опорно-рухової системи у дітей. Л 5. Рентгенологічні методи дослідження при ортопедичних захворюваннях опорно-рухової системи у дітей Л 6. Ультразвукове, доплерографічне, магнітно-резонансне і комп'ютерно-томографічне дослідження при ортопедичних захворюваннях опорно-рухової системи у дітей. Л 7. Консервативне лікування ортопедичних захворювань опорно-рухової системи у дітей Л 8. Хірургічні (в т.ч. малоінвазивні і інструментальні) методи лікування ортопедичних захворювань опорно-рухової системи у дітей Л 9. Методи реабілітаційного лікування при ортопедичних захворюваннях опорно-рухової системи в дітей.
Теми практичних занять	1. Діагностика ортопедичної патології у дітей(огляд пацієнтів, збір анамнезу тощо). 2. Описання додаткових методів дослідження в травматології і ортопедії. 3. Вибір лікувальної тактики у дітей з ортопедичною патологією. 4. Обґрунтування оперативного лікування у дітей з ортопедичною патологією. 5. Реабілітація хворих в післяопераційному періоді.
Самостійна робота	1. Види та сучасна класифікація диспластичних захворювань опорно-рухової системи у дітей. 2. Анатомо-фізіологічні, вікові та функціональні особливості опорно-рухової системи у дітей. 3. Етіологія і патогенез диспластичних, дистрофічних, запальних та пухлинних захворювань опорно-рухової системи у дітей. 4. Інтерпретація даних ультразвукового, доплерографічного, магнітно-резонансного і комп'ютерно-томографічного дослідження в діагностиці ортопедичної патології опорно-рухової системи у дітей. 5. Анатомо-фізіологічні, вікові та функціональні особливості при клишоногості та іншій вродженій і набутій патології стопи у дітей. 6. Анатомо-фізіологічні, вікові та функціональні особливості при уродженому вивиху стегна та іншій вродженій і набутій патології кульшового суглоба у дітей. 7. Анатомо-фізіологічні, вікові та функціональні особливості при різних видах синдактилії та іншій вродженій і набутій патології кисті та передпліччя у дітей. 8. Анатомо-фізіологічні, вікові та функціональні особливості при вродженому сколіозі та іншій вродженій патології хребта у дітей. 9. Анатомо-фізіологічні, вікові та функціональні особливості при аномаліях розвитку гомілки, вродженому несправжньому суглобі великогомілкової кістки та іншій вродженій і набутій патології гомілки у дітей. 10. Анатомо-фізіологічні, вікові та функціональні особливості при аномаліях розвитку колінного суглоба, вивиху надколінка та іншій вродженій і набутій патології колінного суглоба у дітей.

	11. Класифікація та семіотика диспластичних захворювань опорно-рухової системи у дітей. 12. Класифікація та семіотика дегенеративних захворювань опорно-рухової системи у дітей. 13. Семіотика запальних захворювань опорно-рухової системи у дітей. 14. Семіотика пухлинних захворювань опорно-рухової системи у дітей. 15. Особливості ураження опорно-рухової системи у дітей при системних та обмінних захворюваннях.
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	
Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до Положення про порядок контролю та оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня ступеня доктора філософії (https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/2023/07/regulations_procedure_evaluating_results.pdf)	
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Регулярне відвідування аспірантами/здобувачами вищої освіти лекцій та практичних занять; не спізнюватися і не пропускати заняття без поважних причин. Аспіранти/здобувачі повинні мати відповідну теоретичну підготовку до практичних занять згідно з тематикою, виконувати всі необхідні завдання і працювати на кожному занятті. Очікується активна участь аспіранта/здобувача у освітньому процесі, прагнення детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання викладачу, дискутувати, обов'язковим є знайомство з першоджерелами. Під час дискусії є важливим: повага до колег, толерантність до інших поглядів на проблему, сприйнятливості та неупередженості, ретельна аргументація своєї думки, можливість змінювати свою позицію під впливом доказів. Індивідуальні консультації за попередньою домовленістю, формат: офлайн, онлайн	
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ	
Усі учасники освітнього процесу (викладачі та здобувачі вищої освіти) повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності ДУ «ІПХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України» (https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/codex_academic_integrity.pdf), Положення про запобігання та виявлення академічному плагиату здобувачів вищої освіти та співробітників (https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/documents/regulations_detection_prevention_academic_plagiarism.pdf), Політика використання штучного інтелекту в ДУ «ІПХС ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України» (https://sytenko.org.ua/wp-content/uploads/documents/regulation_ai.pdf)	
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	
Базова	1. Корольков О.І. Сучасні технології лікування вродженого вивиху бедра//Літопис травматології та ортопедії - № 1. – 2003. – с. 5-8. 2. Спужак М.І., Хвисюк О.М., Шармазанова О.П. Кульшовий суглоб (Вікова рентгеноанатомія, методики променевого дослідження, рентгенодіагностика захворювань). – Київ «Гідромас», 2007. – 117 с. 3. Lanzetti RM, Pace V, Ciompi A, Perugia D, Spoliti M, Falez F, Aur C. Over the top anterior cruciate ligament reconstruction in patients with open physes: a long-term follow-up study. Int Orthop. 2020 Apr;44(4):771-778. doi: 10.1007/s00264-020-04490-4. Epub 2020 Jan 28. PMID: 31993711. 4. Marot V, Vilette H, Dalmas Y, Justo A, Reina N, Cavaignac E, Berard E, Accadbled F. Pediatric Simple Knee Value: a simple patient-reported outcome measure for the knee. J Child Orthop. 2021 Feb 1;15(1):76-80. doi: 10.1302/1863-2548.15.200237. PMID: 33643462; PMCID: PMC7907760. 5. Stallone S, Selleri F, Trisolino G, Grassi A, Macchiarola L, Magnan M, Olivetto E, Zaffagnini S, Stili S, Catani F. Good Subjective Outcome, Stable Knee and High Return to Sport after Tibial Eminence Avulsion Fracture in Children. Children (Basel). 2020 Oct 9;7(10):173. doi: 10.3390/children7100173. PMID: 33050238; PMCID: PMC7601704.

6. Fabricant PD, Brusalis CM, Schachne JM; PLUTO Study Group; Matava MJ. Which Metrics Are Being Used to Evaluate Children and Adolescents After ACL Reconstruction? A Systematic Review. *Arthrosc Sports Med Rehabil.* 2020 Jul 22;2(4):e417-e428. doi: 10.1016/j.asmr.2020.04.006. PMID: 32875306; PMCID: PMC7451873.
7. Macchiarola L, Grassi A, Di Paolo S, Pizza N, Trisolino G, Stallone S, Stilli S, Zaffagnini S. The Italian cross-cultural adaptations of the paediatric International Knee Documentation Committee Score and the Hospital for Special Surgery Paediatric Functional Activity Brief Scale are reliable instruments in paediatric population. *Knee Surg Sports Traumatol Arthrosc.* 2020 Aug;28(8):2657-2662. doi: 10.1007/s00167-020-05903-y. Epub 2020 Feb 17. PMID: 32067076.
8. Zorli I.P., Gallone D., Guerrasio S., Berlato J., Marinoni E.C. «Congenital absence of the anterior cruciate ligament associated with discoid meniscus»
9. Paley D., Standard S.C., Wiesel S.W. «Treatment of congenital femoral deficiency.» *Operative techniques in orthopaedic surgery* (2010); Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 1202–1223
10. Paley D., Prince D.E., Herzenberg J.E., Standard S.C. «Lengthening with external fixation is effective in congenital femoral deficiency.» *Clin Orthop Relat Res* (2015); 473:3261–3271. doi: 10.1007/s11999-015-4461-0. PMID: 2562947
11. Paley D., Solomin L.N., Shchepkina E.A., Vilensky V.A., Skomoroshko P.V. «A comparative study of the correction of femoral deformity between the Ilizarov apparatus and Ortho-SUV Frame.» *Int Orthop* (2014); 38:865–872. doi: 10.1007/s00264-013-2247-0
12. Paley D., Bhavre A., Shabtai L., Ong P-H., Standard S.C., Herzenberg J.E. «Custom knee device for knee contractures after internal femoral lengthening.» *Orthopedics* (2015); 38:e567–e572. doi: 10.3928/01477447-20150701-53
13. Paley D., Harris M., Debiparshad K., Prince D. «Limb lengthening by implantable limb lengthening devices.» *Tech Orthop* (2014); 29:72–80. doi: 10.1097/BTO.0000000000000072
14. Mills S, Burroughs KE. Legg Calve Perthes Disease. 2021 Jul 13. In: *StatPearls* [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2021 Jan-. PMID: 30020602.
15. Erdman AL, Jeans KA, Karol LA. Plantar pressures following surgical release in children with clubfoot: comparison of posterior release, posteromedial release, and nonoperative correction. *J Pediatr Orthop.* 2020 Aug;40(7):e634-40.
16. Litrenta J, Masrouha K, Wasterlain A, Castaneda P. Ultrasound Evaluation of Pediatric Orthopaedic Patients. *J Am Acad Orthop Surg.* 2020 Aug 15;28(16):e696-e705. – PubMed.
17. Staheli L.T. *Pediatric Orthopedic Secrets*. 4th ed. Elsevier, 2020. pp. 120–165.
18. Beaty J.H., Kasser J.R. *Rockwood and Wilkins' Fractures in Children*. 9th ed. Wolters Kluwer, 2022. pp. 430–484.
19. Sabharwal S. (ed.) *Pediatric Orthopedic Deformities*. Vol. II.

- Springer, 2020. pp. 400–460.
20. Hosalkar H.S. *Pediatric Orthopedic Trauma Case Atlas*. Springer, 2020. pp. 150–210.
 21. Skaggs D.L. *Master Techniques in Orthopaedic Surgery: Pediatric Orthopaedics*. 2nd ed. Wolters Kluwer, 2021. pp. 320–385.
 22. Sarwark J.F., LaBella C.R. *Pediatric Orthopaedics and Sports Injuries: A Quick Reference Guide*. 3rd ed. AAP, 2021. pp. 100–150.
 23. Alsayed M.A. et al. “Conventional vs Accelerated Ponseti in the Management of Idiopathic Clubfoot: Systematic Review & MetaAnalysis.” *Cureus*. 2023; 15(9):e45041. pp. 1–12.
 24. Rastogi A., Agarwal A. “Long-term Outcomes of the Ponseti Method for Clubfoot.” *International Orthopaedics*. 2021; 45(10):2599–2608. pp. 2599–2608.
 25. Morcuende J.A. et al. “Clinical and Radiographic Evaluation of Ponseti in Neonates.” *Frontiers in Pediatrics*. 2024; 10:1123. pp. 1–10.
 26. Bina S. et al. “Ponseti Technique for Congenital Talipes Equinovarus.” *Cochrane Database Syst Rev*. 2020; CD008602. pp. 1–46.
 27. Zhang J. et al. “MRI Assessment After Ponseti Treatment.” *Frontiers in Pediatrics*. 2022; 10:822358. pp. 1–9.
 28. Chen C. et al. “Etiological Factors in Idiopathic Clubfoot: A MetaAnalysis.” *Frontiers in Pediatrics*. 2022; 10:879731. pp. 1–13.
 29. van Dijk L.S. et al. “Motor Performance in Children with Corrected Clubfoot.” *Journal of Pediatric Orthopaedics*. 2023; 43(2):98–105. pp. 98–105.
 30. “Treating Older Children with Clubfoot: Updated Approaches and Challenges.” *Children (MDPI)*. 2023; 10(6):822. pp. 1–15.
 31. “Pediatric Lisfranc Injuries: A Systematic Review.” *Journal of Foot & Ankle Surgery*. 2023; 62(2):245–253. pp. 245–253.
 32. “Effectiveness of Orthoses and Physiotherapy in Pediatric Flexible Flatfoot: A Review.” *BMC Musculoskeletal Disorders*. 2023; 24:131. pp. 1–14.
 33. “Comparison of Percutaneous vs Open Reduction in Pediatric Calcaneal Fractures: MetaAnalysis.” *Injury*. 2022; 53(3):657–664. pp. 657–664.
 34. “COVID19 Impact on Pediatric Foot Trauma.” *Children*. 2024; 11(10):1290. pp. 1–10.
 35. “Disparities in Pediatric Orthopedic Care During the COVID19 Pandemic.” *Journal of Bone & Joint Surgery (Am)*. 2023; 105(15):e72. pp. 1–9.
 36. Anaspure O.S. et al. “Return to Sport After Pediatric Osteochondral Lesions: A Systematic Review.” *Surgeries (MDPI)*. 2024; 5(4):908–919. pp. 908–919.
 37. GaitMIL. “Weakly-Supervised Learning for Scoliosis Classification Using Gait Videos.” *arXiv preprint*. 2025; arXiv:2503.01234. pp. 1–12.
 38. “Video-based Gait Biomarkers for Pediatric Orthopedic Disorders.” *arXiv preprint*. 2024; arXiv:2402.07345. pp. 1–11.
 39. Zhang Z. et al. “Titanium Elastic Nailing in Pediatric Calcaneal Fractures: 68patient Cohort.” *Journal of Pediatric Orthopaedics B*. 2022; 31(2):103–109. pp. 103–109.
 40. O’Connor M. et al. “PlateletRich Plasma for Achilles

	Tendinopathy in Pediatric Athletes: Pilot RCT.” Orthopaedic Journal of Sports Medicine. 2023; 11(4):232596712311629. pp. 1–8. 41. Miller J.A. et al. “Minimally Invasive Chevron Osteotomy for Juvenile Hallux Valgus.” Foot & Ankle Surgery. 2021; 27(3):273–278. pp. 273–278. 42. Silva E. et al. “Adjustable vs Static Orthoses in Pediatric Ankle Sprains: Randomized Controlled Trial.” Pediatric Physical Therapy. 2024; 36(1):34–39. pp. 34–39. 43. Pandey A. et al. “OneWeek vs Standard Ponseti Protocol: Randomized Trial.” Journal of Pediatric Orthopaedics B. 2025; 34(1):45–50. pp. 45–50. 44. Jain A. et al. “Pirani Score as Predictor of Treatment Duration in Clubfoot.” Journal of Children’s Orthopaedics. 2021; 15(2):109–115. pp. 109–115. 45. Shah S. et al. “Ponseti Treatment in LatePresenting Clubfoot (1–10 Years).” Foot & Ankle International. 2023; 44(4):421–428. pp. 421–428. 46. RodriguezSanchez M. et al. “LongTerm Outcomes in PonsetiTreated Children: Prospective Cohort Study.” Journal of Pediatric Orthopaedics. 2020; 40(6):317–324. pp. 317–324. 47. Patel N. et al. “Early vs Delayed WeightBearing After Pediatric Talus Fractures: Prospective Cohort.” Journal of Pediatric Orthopaedics B. 2022; 31(1):55–61. pp. 55–61. 48. Nguyen L.T. et al. “Outcomes After Calcaneal Fracture Fixation in Children: Surgical Technique Comparison.” Journal of Pediatric Orthopaedics. 2023; 43(4):210–217. pp. 210–217. 49. DiazRodriguez A. et al. “Bilateral vs Unilateral Orthoses for Flexible Flatfoot: Cohort Study.” Journal of Pediatric Orthopaedics. 2022; 42(3):180–185. pp. 180–185. 50. Charcot B. et al. “Percutaneous Achilles Lengthening vs Open Surgery in Congenital Clubfoot: RCT.” Journal of Pediatric Orthopaedics. 2023; 43(5):320–327. pp. 320–327. 51. Anastasiia Hrytsenko, Sergii Khmyzov, Olena Shevchenko, Iryna Harbuzniak, Tatiana Yermak, Ruslan Zlatnik. Analysis of the results of surgical treatment of patients with the consequences of obstetric duchenne-erb paralysis. <i>Orthopedics, traumatology and prosthetics</i>, 2025, 4, 78-86. DOI: https://doi.org/10.15674/0030-59872025478-86
--	---

Рік введення: 2026-2027 учбовий рік

Розробник силабусу:

Викладач д-р мед.наук, професор Сергій ХМИЗОВ

Узгоджено

Гарант ОНП

Доктор медичних наук Інга ФЕДОТОВА